

Gorzów Wlkp., 23.01.2025r.

r.pr. Joanna Śliwa

Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wlkp.

ul. Pankiewicza 5-7, 66-400 Gorzów Wlkp.

Rada Powiatu Gorzowskiego

Starosta Gorzowski

Starostwo Powiatowe w Gorzowie Wlkp.

ul. Pankiewicza 5-7, 66-400 Gorzów Wlkp.

OPINIA PRAWNA

W SPRAWIE „PETYCJI” Z DNIA 02.01.2025R.

(DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO)

1. Stanowisko w sprawie pisma z dnia 02.01.2025r.

W mojej ocenie:

1. Przedmiotowe pismo należy zakwalifikować jako petycję i umieścić na stronie internetowej.
2. Przedmiotowa petycja nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji Rady Powiatu Gorzowskiego i Zarządu Powiatu Gorzowskiego.
3. Rada Powiatu Gorzowskiego powinna rozważyć zwrot petycji wnoszącym.
4. Zarząd Powiatu Gorzowskiego powinien rozważyć zwrot petycji wnoszącym.
- każdy z wyżej wymienionych jako odrębny adresat petycji.
3. Do rozważenia zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

2. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii prawnej jest pismo z dnia 2 stycznia 2025r. zatytułowane „Petycja”, w którego treści autorzy określający siebie jako „Urząd Cywilnej i Demokratycznej Kontroli, w skrócie UCiDK” na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) zwrócili się z wnioskiem o udzielenie pomocy „w likwidacji nadal trwającego systemu komunistycznego, zarządzanego przez nielegalnie działające organizacje partyjne i sędziowskie oraz o podjęcie współpracy z UCiDK, w celu wprowadzenia ładu konstytucyjnego, tak, aby Naród Polski mógł sprawować władzę bezpośrednio zgodnie z art. 4 KRP”.

W treści podania zakwestionowano podstawy prawne istnienia organizacji partyjnych i sędziowskich, ustawy o partiach politycznych, a w efekcie legalność wszystkich czynności konwencjonalnych podejmowanych z udziałem osób wchodzących w skład tych organizacji, w tym obowiązujące przepisy prawa, wszystkie funkcjonujące w kraju urzędy, sądy i trybunały. Wezwano do podjęcia współpracy, organizacji nowych wyborów, zbieranie darowizn, obiecując

środki finansowe dla gmin. Pismo zawiera jednocześnie zapis „(...) gdyby się okazało, iż żadna gmina nie rezygnuje z dalszego udziału w komunistycznym systemie partyjno – sędziowskim, to powyższe kwoty, które miały być przeznaczone dla gmin, przekażemy tylko dla Sił Zbrojnych, PNP i założycieli UCiDK. Wraz z nimi wprowadzimy porządek prawny oraz rozliczymy tych, co świadomie i celowo działali niezgodnie z Konstytucją oraz na ogromną szkodę Narodu Polskiego.”, grożąc surowymi karami.

Pismo ma formę skanu dokumentu papierowego, podpisanego własnoręcznie przez wymienione z imienia i nazwiska osoby.

Petycja jest publicznie dostępna na stronie <https://ucidk.pl/index.php>

3. Charakter prawny UCiDK

UCiDK nie posiada żadnej podmiotowości prawnej. Jest „samozwańczą” organizacją, nie zarejestrowaną oficjalnie w żadnym publicznym rejestrze. Z prawnego punktu widzenia, przedmiotowe pismo pochodzi od trzech osób fizycznych, które to podanie podpisały.

4. Adresat pisma

Z treści pisma wynika jednoznacznie, że zostało złożone do organów stanowiących i wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, tj.:

- 1) Rady Powiatu Gorzowskiego oraz
- 2) Zarząd Powiatu Gorzowskiego.
- 3)

5. Podstawy kwalifikowania pisma

Dokonując analizy przedmiotowego pisma należało rozważyć kwalifikację go przez pryzmat ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870 – dalej jako „u.p.”).

I tak, zgodnie z art. 2 ust. 1 u.p. petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej "podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Petycja może być złożona w interesie: 1) publicznym; 2) podmiotu wnoszącego petycję; 3) podmiotu trzeciego, za jego zgodą (art. 2 ust. 2 u.p.). Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji (art. 2 ust. 3 u.p.).

O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna (art. 3 u.p.).

Pod względem formalnym, zgodnie z art. 4 ust. 1 u.p., petycję składa się w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Petycja powinna zawierać: 1) oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję; jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać oznaczenie każdego z tych podmiotów oraz osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję;

2) wskazanie miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji; jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać miejsce zamieszkania lub siedzibę każdego z tych podmiotów; 3) oznaczenie adresata petycji; 4) wskazanie przedmiotu petycji.

Petycja może zawierać zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 (art. 4 ust. 3 u.p.) Petycja składana w formie pisemnej powinna być podpisana przez podmiot wnoszący petycję, a jeżeli podmiotem wnoszącym petycję nie jest osoba fizyczna lub gdy petycję wnosi grupa podmiotów - przez osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję (art. 4 ust. 4 u.p.). Natomiast petycja składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej może być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym oraz powinna zawierać także adres poczty elektronicznej podmiotu wnoszącego petycję (art. 4 ust. 5 u.p.).

Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia (art. 10 ust. 1 u.p.).

Podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznane podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji (art. 12 ust. 1 u.p.). W przypadku, o którym mowa w ust. 1, podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji niezwłocznie informuje podmiot wnoszący petycję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia i poprzednim sposobie załatwienia petycji (art. 12 ust. 2 u.p.). Zgodnie zaś z art. 13 ust. 1 u.p. podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi (art. 12 ust. 2 u.p.). Petycja podlega niezwłocznemu udostępnieniu a stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego na zasadach określonych w art. 8 u.p.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 u.p. adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję (ust. 1) Jeżeli petycja dotyczy kilku spraw podlegających rozpatrzeniu przez różne podmioty, adresat petycji rozpatruje ją w zakresie należącym do jego właściwości oraz przekazuje ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie, o którym mowa w ust. 1, do pozostałych właściwych podmiotów, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję (ust. 2). Przepisy u.p. nie regulują kwestii związanych z sytuacją, gdy organu właściwego nie da się ustalić. Zgodnie jednak z art. 15 u.p. w zakresie nieuregulowanym w ustawie do *petycji* stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Zgodnie zaś z art. 66 § 3 k.p.a. jeżeli podanie wniesiono do organu niewłaściwego, a organu właściwego nie można ustalić na podstawie danych podania, albo gdy z podania wynika, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, organ, do którego podanie wniesiono, zwraca je wnoszącemu. Zwrot podania następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

Przedmiotowe podanie wniesione zostało w interesie publicznym i zawiera wniosek który pozwala na zakwalifikowanie go jako petycja (art. 2 ust. 1 u.p.).

6. Kwalifikacja pisma

- Treść pisma może stanowić podstawę zakwalifikowania go jako petycja.
- Jednakże treść żądania petycji nie należy do zadań powiatu wskazanych w art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 z późn. zm., ani też nie mieści się w zakresie kompetencji jego organów (art. 12, art. 32 i art. 35 u.s.p.).
- Objęte podaniem żądanie pozostaje w wyraźnej sprzeczności z art. 7 Konstytucji RP, jako nawołujące do nieprzestrzegania obowiązującego prawa i „obalenia” obowiązującego systemu prawnego i ustroju.
- Podzielam w tym zakresie pogląd Jakuba Wilk (W jaki sposób rada gminy powinna rozpatrzyć żądanie zawarte w piśmie, które przyjęło zewnętrzną formę petycji? Nr QA 2843373), który nota bene odnosi się wprost do przedmiotowej petycji, w odpowiedzi na pytanie zasadne przez jedną z gmin:

„Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z 11.07. 2014 r. o petycjach – dalej u.o.p., przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. Z art. 2 ust. 1 u.o.p. wynika, że petycja może być złożona do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna, co wprost wyraża art. 3 u.o.p.

Z powyższych regulacji wynika, że organ stanowiący gminy (po stwierdzeniu, że nie posiada kompetencji do udzielania pomocy w likwidacji systemu komunistycznego w celu wprowadzenia ładu konstytucyjnego) nie powinien rozpatrywać skierowanego do niego pisma. Nie ma również podstaw, aby je przekazać w trybie wskazanym w art. 6 ust. 1 u.o.p. W polskim systemie prawnym brak jest bowiem organu władzy publicznej, który byłby umocowany do zadośćuczynienia tak sformułowanemu żądaniu. W ramach wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji publicznej nie jest do tego umocowana również żadna organizacja lub instytucja społeczna. Oznacza to, że pismo – jako niezawierające żądania mieszczącego się w granicach kompetencji podmiotów, do których można kierować petycje – petycją, w rozumieniu obowiązującego prawa, nie jest. Zauważyć można, że nie tylko ustawa nie przewiduje możliwości formułowania petycji zawierających żądanie

spoza zakresu działania organów władzy publicznej, ale samo konstytucyjne prawo składania petycji zostało ukształtowane jako związane z wykonywaniem przez organy władzy publicznej ich kompetencji, a przez organizacje i instytucje społecznych zadań zleconych z zakresu administracji publicznej (art. 63 Konstytucji RP).

Wobec braku w strukturze organów władzy publicznej podmiotu właściwego do rozważenia zasadności zadośćuczynienia żądaniu zawartemu w piśmie, które przyjęło zewnętrzną formę petycji, pismo to należy zwrócić wnoszącemu, wskazując, że organ do którego go wniesiono, ani żaden inny organ, czy podmiot wykonujący w Polsce władztwo publiczne nie posiada umocowania do zajęcia się sprawą.”

7. Kwalifikacja karna petycji.

Zgodnie z art. 127 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm. – dalej jako „k.k.”) kto, mając na celu pozbawienie niepodległości, oderwanie części obszaru lub zmianę przemocą konstytucyjnego ustroju Rzeczypospolitej Polskiej, podejmuje w porozumieniu z innymi osobami działalność zmierzającą bezpośrednio do urzeczywistnienia tego celu, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

Jednocześnie zgodnie z art. 127 § 2 k.k. kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa określonego w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

Przedmiotem ochrony tego przestępstwa są niepodległość, bezpieczeństwo wewnętrzne, jedność terytorialna i demokratyczny ustrój (Krukowski, *Przestępstwa*, s. 45; Zgoliński [w:] Konarska-Wrzosek, s. 690). Przepis ten chroni wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo Rzeczypospolitej Polskiej (Hoc [w:] *System*, t. 8, s. 64). Jako przedmiot ochrony podaje się także Rzeczpospolitą Polską jako formę zorganizowania społeczeństwa (Kulesza [w:] Królikowski, Zawłocki, *Szczególna I*, s. 74; Hoc [w:] Stefański, *Kodeks*, s. 895). Można je popełnić przez działanie, ale pojęciowo znamię czasownikowe może zostać zrealizowane także przez zaniechanie (przestępstwo niewłaściwe z zaniechania). Przestępstwo to ma charakter formalny. (...) Ustawodawca stosuje tu swoistą konstrukcję – kryminalizuje usiłowanie pozbawienia niepodległości itp. Rzeczypospolitej Polskiej. Typ przestępstwa obejmuje zatem nie dokonanie czynu, lecz jego usiłowanie. Istnienie typu polegającego na kryminalizacji dokonania jest pozbawione sensu, ponieważ po uwieńczeniu powodzeniem dokonaniu zbrodni stanu sprawca należałby do osób z kręgu sprawujących władzę (M. Budyn-Kulik [w:] *Kodeks karny. Komentarz aktualizowany*, red. M. Mozgawa, LEX/el. 2024, art. 127).

Przestępstwa zarówno z § 1, jak i z § 2 stanowią zbrodnie. Podlegają ściganiu z urzędu.

Przedmiotowe pismo zawiera nawoływanie do obalenia obowiązującego ustroju, kwestionuje legalność organów publicznych i grozi sankcjami za brak współpracy w tym zakresie, w przypadku wprowadzenia nowego porządku prawnego wraz z Siłami Zbrojnymi, PNP i założycielami UCiDK.

Tego rodzaju działalność propagandowa, skierowana publicznie może być kwalifikowana jako czyn zabroniony, o którym mowa powyżej.

Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 46) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

8. Zalecane czynności

5. Rada Powiatu Gorzowskiego powinna rozważyć zwrot petycji wnoszącym.
6. Zarząd Powiatu Gorzowskiego powinien rozważyć zwrot petycji wnoszącym.
 - każdy z wyżej wymienionych jako odrębny adresat petycji.
3. Do rozważenia zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Zastrzeżenie:

Opinia została sporządzona w oparciu o treść pisma z dnia 8 stycznia 2025r. i w oparciu o znane okoliczności jego wniesienia. Dotyczy określonego na tej podstawie stanu faktycznego. W przypadku ujawnienia dodatkowych okoliczności dotyczących sprawy, treść opinii może ulec zmianie.

Joanna Śliwa